

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

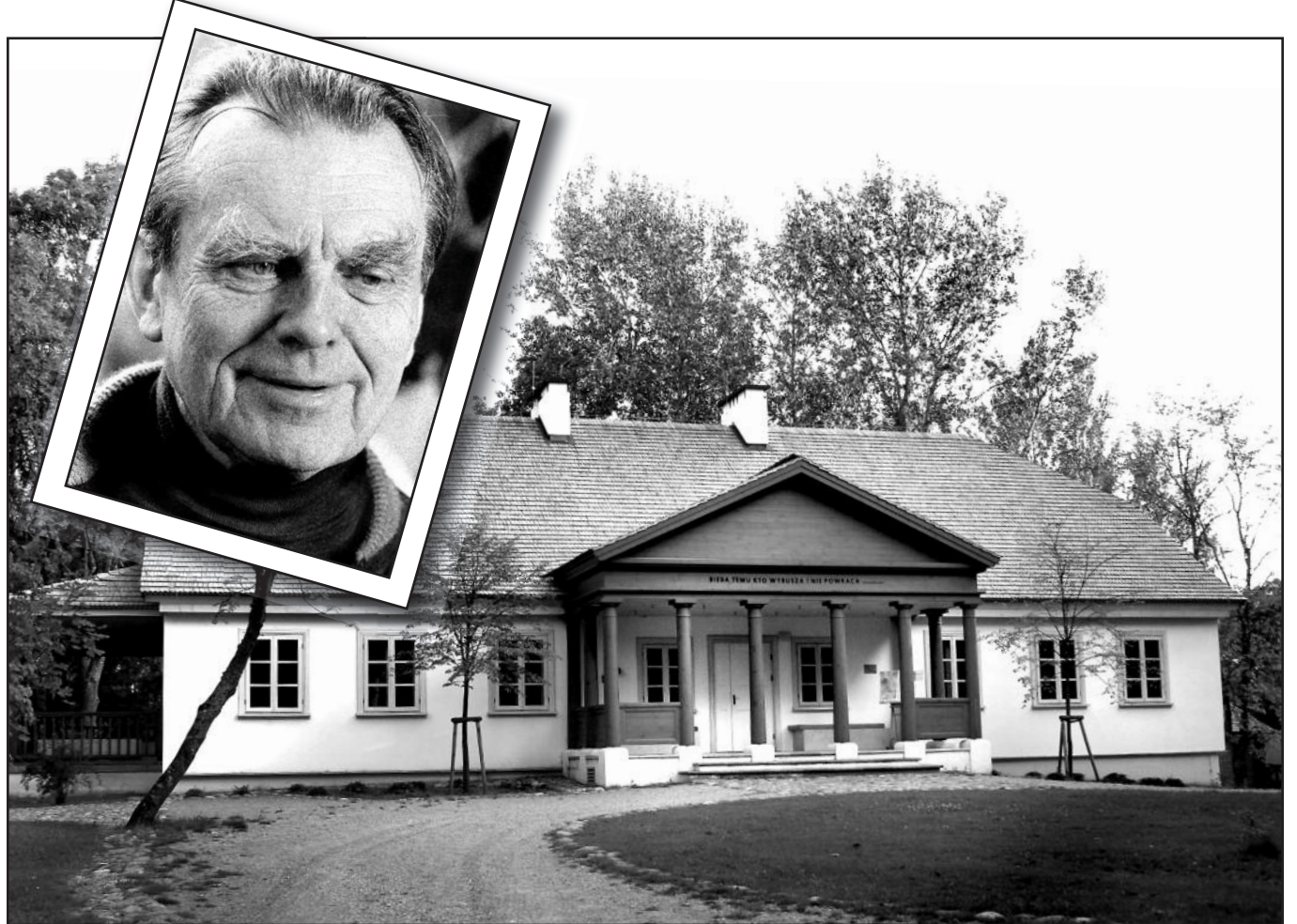
ANTRADIENIS – TUESDAY, AUGUST – RUGPJŪČIO 20 2013 • Vol. CIV Nr. 98 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-19-2013

Paminėtos Č. Milošo mirties metinės

Krasnagrūdės dvaras.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Rugpjūčio 14 dieną sukako devyneri metai nuo garsaus rašytojo, Nobelio premijos laureato Česlovo Milošo (1911–2004) mirties. Kaip ir kelis pastaruosius metus, taip ir šiemet ši sukaktis paminėta višai netoli nuo Lietuvos sienos, Lenkijos Krasnagrūdės kaimelyje esančiame dvare, kuris kažkada priklausė rašytojo motinos šeimai.

Minėjimas prasidėjo šalia Krasnagrūdės esančio Žagarių kaimelio bažnyčioje. Ši bažnyčia vietos lietuvių ir lenkų aukomis buvo atstatyta ant senosios, 1983 metais sudegusios šventovės pamatų, o jos viduje ant sienos kabo iš senosios bažnyčios išlikęs metalinis kryžius. – 10 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Pasaulio jaunimo dienu atgarsiai – 5 psl.

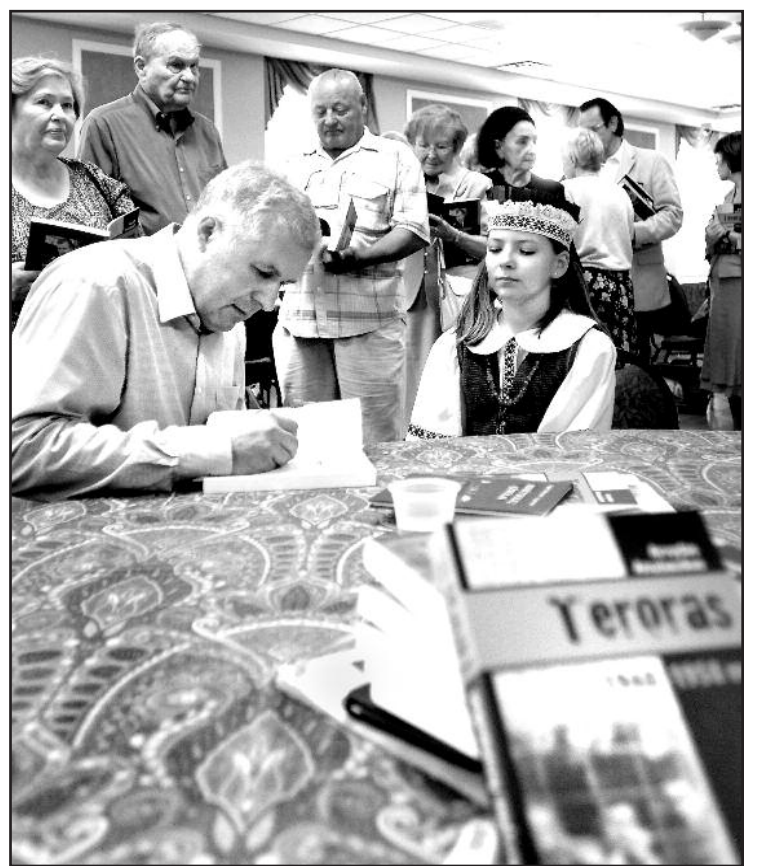
Suvalkijos dukros gyvenimas – scenarijus filmui? – 6 psl.

Istorija pamažu atpainiojama

RAMUNĖ LAPAS

Iš tiesų prasmingai buvo paminėta Juodojo kaspino diena (1939 m. rugpjūčio 23 d. Ribentropo-Molotovo sandėris) LR generalinio konsulato Čikagoje ir JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkės sekmadienį, rugpjūčio 18 d. Pasaulio lietuvių centre surengtoje popietėje.

Pristatydamas pagrindinį pranešėją, Lietuvos Respublikos Seimo narį, buvusį Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką, Lietuvos nacionalinio istorinio komiteto narį, humanitarinių mokslų daktarą Arvydą Anušauską, LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas pastebėjo, kad prieš beveik tris ketvirtadalius amžiaus „du pasaulio tironai supainiojo tautų istorijas taip, kad jos iki šiol nėra atpainiotos“. Lietuva visuomet, o dabar ypač, pasinaudodama savo pirmininkavimu ES Tarybai, siekia, kad istorija po truputį būtų atpainiota. „Mes turime moralinę pareigą atstatyti teisybę Europoje, nes kitos tautos padėjo atkovoti mums laisvę“, – sakė M. Gudynas. – 4 psl.

Dr. A. Anušauskas pasirašo knygą jaunajai dainininkei Agnei Giedraitytei.
Jono Kuprio nuotr.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Auksas išbandomas ugnimi, moteris išbandoma auksu, o vyras išbandomas moterimi. – Quilon

REDAKTORIAUS ŽODIS

Išėivijos spaudos patriarchas – Pranas Gaida-Gaidamavičius

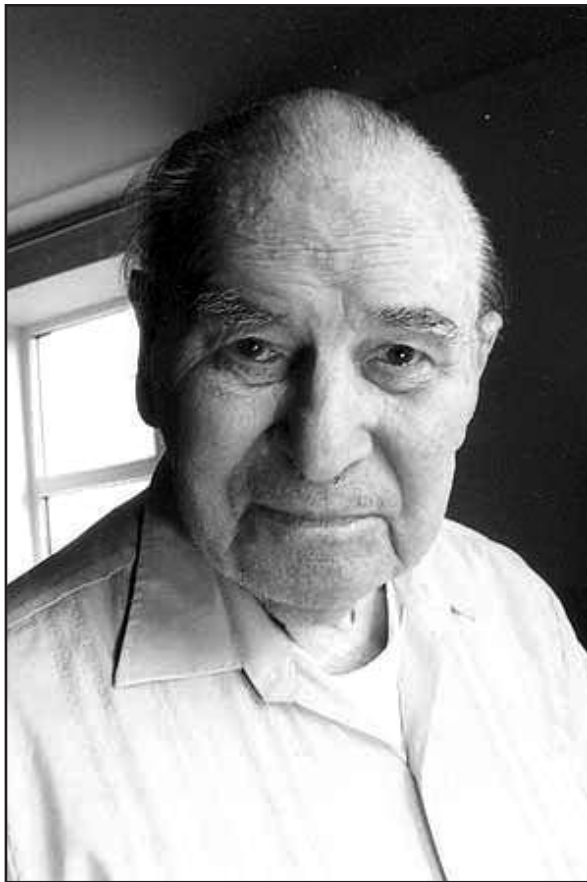
GEDIMINAS MIKELAITIS

Liepos 24 d., sulaukęs 99 m. amžiaus, pas Viešpatį iškeliavo prelatas Pranas Gaidamavičius-Gaida – vienas iškiliausių ne tik Kaišiadorių vyskupijos, bet išėivijos ir Lietuvos kunigų – redaktorius, žurnalistas, teologas, mąstytojas. Jis mokėsi Širvintų ir Kėdainių gimnazijose. 1937 m. baigęs Kauno kunigų seminariją ir Teologijos fakultetą Kaune, buvo išventintas kunigu. Darbavosi Onuškyje ir Širvintose, aktyviai dalyvavo Lietuvoje veiksnių katalikiškų organizacijų – Angelaičių, Ateitininkų ir Pavasarininkų veikloje, bendradarbiavo katalikiškoje spaudoje.

1940 m. kun. Pranas Gaidamavičius pasitraukė į Vokietiją. Apsistojo Gleisgarbeno pabėgėlių stovykloje, vėliau persikėlė į Berlyną. Studijavo Miunsterio ir Freiburgo universitetuose; pastarajame apgynė teologijos daktaro disertaciją religijos filosofijos bei psichologijos tema „Religinis žmogaus nerimas“. 1946 m. kun. dr. Pranas Gaidamavičius išvyko į Belgiją, Liuvono universitete studijavo filosofiją. Belgijoje dirbo vietos pastoracijoje, aktyviai veikė lietuvių bendruomenės gyvenime, padėjo leisti lietuviams laikraštį „Gimtoji šalis“.

1950 m. kun. dr. Pranas Gaidamavičius atvyko į Kanadą. Čia iš pradžių dėstė kunigų seminarijoje Mont-Laurier, vėliau dirbo vietos sielovadoje. Nuo 1954 m. persikėlė į Torontą – dirbo vietos sielovadoje, buvo pakviestas į lietuvių savaitraštį „Tėviškės žiburiai“. Nuo 1961 m. tapo šio savaitraščio vyr. redaktoriumi. Kun. Pranas Gaida-Gaidamavičius sugebėjo ne tik išlaikyti aukštą laikraščio lygį, bet ir sumaniai plėtojo jo tematiką. Jis parašė egzilio problematiką gvildenančią knygą „Išblokštasis žmogus“, žmogaus egzistencines atramas nurodančią studiją „Milžinas, didvyris, šventasis“ bei religijos filosofijos veikalą „Didysis nerimas“. Jo „Raštai“ išleisti Vilniuje 1996 m. Taip pat kaip ir pirmtakas istorikas Adolfas Šapoka jis atsisakė kūrybos darbo visuomenės interesų labui. Idealistine auka „Tėviškės žiburių“ redaktoriaus pareigoms beveik visą gyvenimą atidavusio P. Gaidos-Gaidamavičiaus veiklą straipsnyje, skirtame savaitraščio 25 metų sukakčiai, pavadino Juozas Girnius. Pats redaktorius taip pat pabrėžė bene svarbiausią išėivijos spaudos leidybos ypatybę: „Mūsų leidiniai remiasi ne komerciniu pradū, o idealizmu – spaudos darbuotojų ir skaitytojų. Idealizmas gi daug pakelia, nes neklausia, ar laikraščio leidimas finansiskai apsimoka. Jis dalyką matuoja ne doleriu, o idėjinio mastu. Kol šis matas bus gyvas – lietuviškoji spauda išėivijoje laikysis“. Būtent šis išėivijos spaudos patriarchas pagrindinį Kanados lietuvių laikraštį sugebėjo leisti be partinių apynasrių ir ideologinių išipareigojimų, atvirą lietuviams ne tik Kanadoje, bet ir visoje išėivijoje. Analizės pagrįstumu ir akiračio platumu panašų į čekagietišką „Draugą“.

Ilgametis „Tėviškės žiburių“ redaktorius yra tikras išėivijos spaudos patriarchas, kurio įnašas dar laukia nuodugnesnio įvertinimo. Iš tikrųjų, kaip išlydint Prelatą į Lietuvą 2010 m. buvo rašyta šiame laikraštyje, sunku išvardyti tūkstančiais straipsnių („Tėviškės žiburiuose“, „Aiduose“, „Darbininke“, „Drauge“, „Laiškuose lietuviams“) vainikuotą „kultūrinio darbo, visuomeninės veiklos, sie-

Prel. Pranas Gaida-Gaidamavičius.

lovadinių darbų aruodą“. Neturėtume palikti šį aruodą dūlėti lentynose ir dažniau ištraukti iš užmaršties bent dėl dviejų dalykų: dėl išėivio būsenos išsamios analizės ir dėl krikščioniškojo gyvenimo atsinaujinimo skelbimo.

Buvęs kun. Stasio Ylos studentas P. Gaida-Gaidamavičius dar Nepriklausomybės laikotarpiu prisijungė prie naujos katalikų intelektualų kartos (J. Girniaus, J. Prunskio, P. Dielininkaičio, V. Bagdaničiaus ir kt.), siekusios apvalyti krikščionybę nuo surambėjusių religinių formų, kultūrine veikla ugdyti pilnutinį žmogų ir kelti jį Dievop. Dar prieškariniuose straipsniuose („Gyvasis žmogus“, „Krikščionybės tragizmas“, „Kūrybiškumo kilpos“) jis skelbė, kad tik gyvasis žmogus gali atrasti gyvąjį Dievą: „Mūsų laikais daug žmonių, jaunimo sulavoninama, sukurpalinama, kai jam varžomas kūrybinis kelias, kai jis rišamas už siūlo ir traukomas kaip marionetė. O juk gyvasis žmogus veržiasi į šios tokios kūrybos plotus, kur atsiveria nauji horizontai, kur nematyti teorinių pelėsių ir surambėjusios rutinos. Ir didelis tragizmas išlenka sielon, kai surūdijusio šablono narvas užvožia tą gyvojo žmogaus besiskleidžiantį turinį“.

Šiai kartai sielovados lauku tapo spauda. Joje jie su užsidegimu skelbė – krikščionybė turinti išbudinti žmogų didžiuoju nerimu, religiniu polėkiu, transcendentiniu proveržiu. Religinis entuziazmas įtvirtinamas vertybėmis, formuojančiomis milžino, didvyrio, šventojo žmogaus sampratas.

Pagaliau kun. P. Gaida-Gaidamavičius išsamiai išdėstė išblokštą žmogaus būseną, išanalizavo tautą, kaip asmenį ugdančią bendruomenę. Būtent tokia prasminė bendruomenė (šeima, tauta, darnūs dvasiniai sambūriai) žmogų nenuasmenina, bet jį iškelia ir leidžia jam susikurti pilnutinį gyvenimą. Šiuolaikinėje benamybės, nepastovumo aplinkoje kun. P. Gaidos-Gaidamavičiaus aprašytos vertybės bei teiktos egzistencinės atramos galėtų padėti atrasti prasmę svetimoje šalyje ir dabartiniam išėiviu, ir duoti gairių lituanistinės mokyklos mokytojams.

LAIŠKAI

UTOPIJA

Su įdomumu skaičiau red. žodį „Utopija. Bet kodėl – utopija“. Seniai galvoju, kad tokia istorija anglų kalba apie mūsų pėdas šiame krašte yra labai reikalinga. Galvoju, kad reikia skubiai ją pradėti telkti.

Štai pavyzdys – pereitais metais mūsų klubas atšventė 50 metų sukaktį. Tik mano vyras Albinas ir aš esame likę gyvi iš 40-ties klubo steigėjų, kurie visi buvo pirmosios imigrantų bangos nariai. Tik mudu buvome jauni „dypukai“. Aktyviai įsijungėme į lietuvišką veiklą. Švenčiant šią sukaktį, mudu paruošėme ir atspausdinome St. Peterburge ir apylinkėse gyvenusių, veikusių ir dabar besidarbuojančių lietuviškoje veikloje lietuvių apžvalgą, šiek tiek paliesdami ir kitas Floridos vietas. Kadangi iškilmų tarpe buvo ir amerikiečių, ir lietuviškai nekalbančių svečių, tą apžvalgą parengėme ir anglų kalba. Tai vienintelė čia veikusių ir tebeveikiančių lietuvių „istorija“ O mūsų tautiečių įnašas į St. Peterburgo miesto ir jo apylinkių gy-

venimą buvo ir tebėra žymus ir vertinamas plačioje amerikiečių visuomenėje. Vertinamas tas įnašas ir JAV bei Lietuvos valdžios. Lietuvos Respublikos garbės konsulato atidarymas St. Peterburge tai patvirtina.

Gaila, bet jau daug ir vėliau atvykusių į St. Peterburgą antros bangos tautiečių nėra gyvųjų tarpe, o ir mudu jau „ne jaunikliai“. Tas, manau, yra visose lietuviškose gyvenvietėse. Reikia skubėti dar atmenamus faktus surašyti, nuolat kaupti informaciją apie lietuvišką veiklą ir turėti centrinę vietą, kur periodiškai ta informacija anglų kalba būtų telkiama. Tai turėtų būti nuolatinė vieta, kur veikiančių arba jau užsidarančių lietuviškų centrų istorija anglų kalba rastų vietą.

Po ranka turiu 1981 m. Čikagoje išleistą Vincento Liulevičiaus knygą „Išėivijos vaidmuo nepriklausomos Lietuvos atkūrimo darbe“. Žinome, kad yra ir daugiau panašių ir plačiai veiklą aprašančių knygų. Tačiau daugumoje jos visos išleistos

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

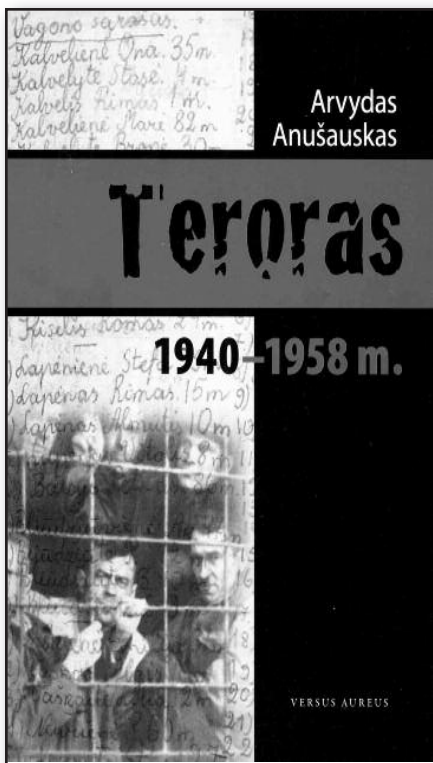
rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TELKINIAI

Iš kairės: LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, istorikas dr. Arvydas Anušauskas, LR garbės konsulas Colorado dr. Jonas Prunskis, gen. konsulato Čikagoje darbuotoja Agnė Vertelkaitė.

Lemont, IL

Istorija pamažu atpainiojama

Atkelta iš 1 psl.

Konsulas taip pat priminė, kad JAV Kongreso narys lietuvių kilmės respublikonas John Shimkus yra pasiūlęs Amerikos vyriausybei ir Jungtinėse Valstijose rugsėjo 23-iają paskelbti Juodojo kaspino diena, taip oficialiai pripažįstant vykdytą genocidą.

Istorikas dr. Arvydas Anušauskas į susitikimą su Čikagos lietuviais atvyko ne tuščiomis rankomis – jis atvežė savo naujausios, jau aštuonioliktos knygos „Teroras. 1940–1958 m.“ (leidykla „Versus Aureus“, 2013) tiražo dalį (Lietuvoje visos knygos jau išpirtos). Lietuvių tautos genocido temą istorikas tyrinėja jau ketvirtį amžiaus, ir ši knyga praktiškai pradėta 1988 m.

„Teroras“ yra papildytas, atnaujintas, iliustruotas prieš 15 metų pasirodžiusios knygos (kurios išleidimą rėmė Lietuvių tautinis kultūros fondas Čikagoje) „Lietuvių tautos sovietinis naikinimas 1940–1958 m.“ variantas. Beje, šis ir dar porą ankstyvųjų dr. A. Anušausko leidinių beveik nepasiekė knygynų – tiražai būdavo išperkami ir sunaikinami nežinomų asmenų. Autorius prisipažino, kad pamoką išmoko, ir knygas pradėjo leisti

mažais tiražais, o patinti – asmeniškai.

Pristatydamas naująją knygą, dr. A. Anušauskas pasirūpino, kad visi susirinkusieji turėtų ją prieš akis ir galėtų tuoj pat pamatyti iliustraciją ar dokumentą, kurį autorius nori pakomentuoti. O vaizdinė medžiaga išties iškalbinga! Istorikas atkreipia mūsų dėmesį į keletą nuotraukų, kuriose nufotografuoti lagerio vaikai ir moterys. 8, 000 vaikų žuvo Sibire – tai geras argumentas, kai reikia įrodyti, jog ne teroristai, ne nusikaltėliai buvo tremiami, o moterys, vaikai. Trečdalis lagerio gyventojų sudarė vaikai, trečdalis – moterys. Moterys patirdavo ir seksualinę prievartą; buvo net steigiami specialūs barakai, kuriuose gyveno moterys su lageryje gimusiais vaikais.

Dr. A. Anušauskas mini 1953 m. dokumentą, kuriame buvo įvardintos „nepatikimos tautos“. Tai – čečėnai, ingušai, Krymo totoriai, Vakarų ukrainiečiai, na, ir lietuviai, latviai bei estai. Jų atžvilgiu liepta taikyti sunkesnes sąlygas. Pvz., siuntimas į miškų kirtyklas buvo sunkesnė baismė, nes ten gyvenimo ir darbo sąlygos buvo sunkesnės, nei, tarkim, miestuose.

Istorikas atkreipia mūsų dėmesį ir į dokumentą, kuriame minimi „300 III kategorijos kalinių“. Pasirodo, tai – medicininių eksperimentų aukos. Daktarai vykdė tyrinėjimus ir rašė disertacijas – kaip žmonės išgyvena ekstremaliomis sąlygomis, kokiomis ligomis suserga ir pan. temomis. Mediciniai eksperimentai Gulage – tai dar viena netyrinėta tema.

Knygoje yra ir nuotrauka, kurioje užfiksuotas trėmimo momentas – už ją nuotraukos autorius gavo 25 metus.

Prieiti prie daugelio inkriminuojančių nuotraukų ir dokumentų, slypinčių Rusijos slaptuosiuose archyvuose A. Anušauskui padėjo kolegos iš Rusijos. Kai kurias nuotraukas jis pirko, kai ką gavo šiltesniais B. Jelcino vadovavimo laikais. Dabar archyvai tyrėjams praktiškai yra neprieinami, o daug istorijos dar nėra ištirta. Reikia tikėtis, kad su laiku archyvai atsivers, jeigu, žinoma, jie nebus sunaikinti. Anot A. Anušausko, Rusija slepia labai daug nusikaltimų žmogiškumui.

Istorikas ir Seimo narys taip pat pastebėjo, kad Rusija dažnai kritikuoja, jog Lietuva „ne taip“ traktuoja istoriją, tačiau niekada neužsimena,

kad ta istorija didele dalimi jau yra paviesta – dokumentai paskelbti internetiniame tinklalapyje, jie prieinami bet kokioje pasaulio dalyje gyvenančiam žmogui, kuris skaito rusiškai.

Knygoje panaudota ir naujausių tyrimų medžiaga. Štai vienas jų rodo, kad nėra didelių sveikatos, psichinės savijautos skirtumų tarp tų Lietuvos gyventojų, kurie buvo tremtyje ir tų, kurie nebuvo. Išskyrus vieną – buvusius tremtinius nuolat persekioja mirties baimė, tai pastovi jų būseną. Apie 300,000 Lietuvos gyventojų palietė tremtis (šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 5, 000 buvusiu lageriuose, ir apie 55,000 buvusiu tremtinių). Vien 1944 m. gruodį – 1945 metais, per maždaug 13 mėnesių laikotarpį, tiesioginį teroro poveikį Lietuvoje patyrė 250, 000 žmonių, t. y. kas dešimtas gyventojas. Oficialus karo aukų slaičius – 1 milijonas; iš jų pusė milijono ukrainiečių, po to seka lietuviai (ketvirtis milijono), latviai ir estai.

Renginio pradžioje kalbėjęs LR garbės konsulas Colorado valstijoje dr. Jonas Prunskis pastebėjo, kad dr. A. Anušausko darbo dėka „mūsų vaikai labiau supranta, kokią kainą mūsų tėvai ir seneliai sumokėjo, kad mes būtume laisvi“. „Teroras. 1940–1958 m.“ – dar vienas svarbus žingsnis, „išpainiojant istoriją“, išvyniojant iš vatos atskirus jos faktus. Nori to Rusija ar ne.

Popietę, skirtą Juodojo kaspino dienai paminėti, dainomis gražiai įrėmimo jaunoji solistė Agnė Giedraitytė.

Jaunoji solistė Agnė Giedraitytė pradžiugino popietės dalyvius lietuviškomis dainomis.

Jono Kuprio nuotraukos

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas (PALJS) – San Paulo 2013 m. Pasaulio jaunimo dienos (PJD) – Rio de Žaneiro 2013 m.

JUAN IGNACIO FOURMENT KALVELIS

Liepos 17–21 dienomis San Paulo mieste, Brazilijoje, vyko Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas (PALJS). Jame dalyvavo daugiau nei 90 atstovų iš Argentinos, Venesuelos, Urugvajaus, Kanados, Lietuvos bei pačios Brazilijos. Suvažiavimas buvo rengiamas Pasaulio jaunimo dienų (PJD) išvakarėse, į kurias atvyko jaunimas ir iš Lietuvos.

Pasaulio jaunimo dienos (PJD) oficialiai prasidėjo liepos 22 d. Rio de Žaneiro mieste, kur susirinko Popiežius ir jaunimas iš viso pasaulio. PJD tęsėsi iki liepos 28 dienos.

Tarp kitų siekių pirmosios savaitės tikslas buvo susipažinti su vietine bendruomene bei pažinti šalį. Lietuvius šiltai sutiko ir priėmė Šv. Juozapo parapijiečiai ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenė bei Brazilijos lietuvių jaunimo sąjunga San Paulo. Dalis dalyvių turėjo galimybę apsigyventi šeimose, o dauguma apsigyveno seselių pranciškiečių vadovaujamos „San Miguel Arcángel“ mokyklos patalpose.

Suvažiavimas prasidėjo trečiadienį, liepos 17 d. Brazilijos lietuvių Šv. Juozapo bendruomenės salėje dainomis ir susipažinimo žaidimais. Po pietų vyko darbas – studijų dienos, kurių metu prelegentai papasakojo apie Brazilijos Lietuvių Bendruomenės veiklą. Toliau diskutavome – PLJS atstovai apibrėžė Pasaulio lietuvių jaunimo kongresų istoriją. Tap pat kalbėjome apie ką tik pasibaigusį XIV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyko liepos 1–14 dienomis Jungtinėje Karalystėje ir Lietuvoje. Vėliau PLB valdybos atstovas Pietų Amerikai Juan Ignacio Fourment Kalvelis, apibūdino PLB, PLJK ir PLJS istorijas. Po to vyko šv. Mišios Švento Juozapo parapijoje Vila Zelinoje. Vakare

Švenčiant Joninėse smagu buvo ir pašokti, ir pabendrauti.

įvyko oficialus Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo ir Pasaulio jaunimo dienų atidarymas mokyklos „San Miguel Arcángel“ patalpose.

Ketvirtadienį, liepos 18 d., išvykome į Santos miestą prie jūros, 70 km nuo Vila Zelinos. Sėkmingai praleidome dieną prie jūros, dar aplankėme istorinę vietą, Kavos muziejų, kur buvo pirmoji lietuvių emigrantų stotelė XX a. pradžioje. Iš čia daugelis imigrantų patraukė dirbti į *Fazendas*, kavos plantacijas. Pilgrimai apsilankė ne tik Kavos muziejuje, bet ir Kapucinų misionierių bažnyčioje, kuri šiandien yra bene vienintelė veikianti šventovė. Gerokai po pietų atsirado galimybė pasidžiaugti Atlanto vandenynu bei Monte Serat kalnu, nuo kurio atsiveria visas uostamiesčio vaizdas. Vėlai vakare šv. Mišios sukvietė visus dalyvius džiaugtis ir dėkoti už visas gautas malones kartu su PLB valdybos Sielovados reikalų komisijos nariu prelatu Edmundas Putrimu, su Vilkaviškio vyskupu Rimantu Norvila ir iš Lietuvos atvykusiais kunigais, kurie aukojo šv. Mišias Šv. Juozapo parapijoje Vila Zelinoje. Tos dienos vakare įvyko ir Pietų Amerikos lietuvių jaunimo sąjungos kraštų pranešimai, kurių klausantis galėjome giliau susipažinti su lietuvių veikla ir lietuviybės išlaikymo iššūkiais bei siekais Pietų Amerikoje.

Liepos 19 d. įvyko ekskursija po San Paulo miesto centrą, kur aplankėme svarbiausias centro vietas, šventoves ir futbolo muziejų. Vakare lietuvi

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo ir Pasaulio jaunimo dienų dalyviai.

PALJS ir PJD nuotraukos

vai įsijungė į maldos Vigilijos programą, skirtą visiems PJD piligrimams, San Paulo miesto stadione.

Šeštadienio, liepos 20 d., rytą išvažiavome į Atibaia – lietuvišką sodybą „Lituanika“. Buvo proga pasidžiaugti gamta – dainavome lietuviškas dainas, žaidėme ir plaukiojome baseine. Buvo aukojamos šv. Mišios „Lituanikos“ koplyčioje. (Po II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso 1976 m., vietiniai lietuviai iš kongreso pelno nupirko žemės sklypą, daugiau nei 1 ha. Čia švenčiamos Kalėdos, Velykos, Naujieji metai bei visos Valstybinės lietuviškos šventės.) Vakare, mokyklos „San Miguel Arcángel“ patalpose įvyko „Talentų vakaras“. Kiekvieno krašto bei LJS dalyviai smagiai pasidalino savo talentais.

Sekmadienį buvo atnašaujamos iškilmingos šv. Mišios su pilgrimais ir vietine lietuvių bendruomene Šv. Juozapo parapijoje, Vila Zelinoje.

Po šv. Mišių organizatoriai nuoširdžiai padėkojo visiems, kurie prisidėjo prie ruošos darbų, rėmėjams, seselėms pranciškiečiams ir prelatui Edmundui Putrimui už jo nuolatinį darbą, rūpestį ir pastangas.

Po susitikimo lietuviai pilgrimai, atvykę iš

įvairių Pasaulio kraštų, persikėlė į Rio de Žaneira, kur dalyvavo pagrindinės Pasaulio jaunimo dienų (PJD) savaitės programoje.

Kitas Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas įvyks 2014 m. metų sausio mėnesį Argentinoje. **Šių metų Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo nutarimai:**

- XVII Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas, įvyks Argentinoje nuo 2014 m. sausio 29 d. iki vasario 2 d.

- XVI Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavo dalyviai vienbalsiai nutarė pasiūlyti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybai, kad galėtų kooptuoti į PLJS valdybą PLJS Pietų Amerikos atstovus Nicolás Modena Klimas ir Alekėjūnas iš Urugvajaus.

PALJ suvažiavimą organizavo:

Brazilijos lietuvių jaunimo sąjunga (BLJS)

Globėjai:

Šv. Pranciškaus vienuolės, Vila Zelinoje; Brazilijos Lietuvių Bendruomenė; Šv. Juozapo draugija (Sao Paulo); Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos nariai: Juan Ignacio Fourment Kalvelis ir PALJ suvažiavimo steigėjas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams-katalikams prel. Edmundas Putrimas.

Šv. Mišios vyko Šv. Juozapo parapijoje.

Newarko scenarijus – blizgučiai Hollywoodui? (III)

Prie Suvalkijos dukros pėdsakų sugrįžus

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kiek kartų bandydavau domėtis šia sudėtinga istorija, tiek kartų atsidurdavau akla vietėje. Galbūt Magdalenos asmenybė – iššūkis Hollywoodui (ar bent tebeskurstančiai Lietuvos kino studijai)?

Biografija – teletaipas

Populiariame žurnale „Moteris“ 1931 m. lapkričio vienuoliktame numeryje skaitome:

1931 m. rugsėjo 27 d. didokas būrelis Marijampolės Apygardos Teismo magistratūros, prokuratūros, advokatūros ir šiaip pažįstamų susirinko atsiveikinti su Marijampolės Apygardos Teismo, Marijampolės II nuovados Teismo tardytoju p. Magdalena Brazyte.

Nuoširdžiai ir jaudinančiai skambėjo atsisveikinimo kalbos. Teisingai buvo įvertintas p. Brazytės darbštumas, sumanumas ir noras kiekvieną jai pavestą darbą tinkamai atlikti, o kartu buvo pabrėžtos ir geros kolegės ypatybės. Dėka darbštumui, ištvermei ir tinkamam pasiruošimui sugebėjo p. Brazytė pasiekti aukštą vietą teismo įstaigoje.

Magdalena Brazytė tai pirma moteris – teismo tardytojas ne tik Lietuvoje ir Pabaltijos valstybėse, bet turbūt, jeigu ne pirma, tai viena iš pirmųjų visoje Europoje. Mes lietuviai, o ypač lietuvės turime tuo džiaugtis ir didžiulotis, nes istorijoje šis faktas turės būti tinkamai pažymėtas ir mums, mūsų tautai ir valstybei suteiks garbę. Jos asmenyje buvo įrodyta, kad Teismo tardytojo darbas yra moterims prieinamas ir gali būti tinkamai atliktas.

Šiek tiek iš jos biografijos. P. Magdalena Brazytė gimė 1895 m. Puskelnių kaime, Kvietiškių valsč. Marijampolės apsk. Pradžios mokyklą baigė 1910 m. Marijampolėje su pagyrimu ir dovana, o 1911 m. įstojo gimnazijon, tęsė mokslą Voroneže ir 1918 metais baigė Vilniaus gimnaziją Voroneže su sidabrinu medaliu. Grįžus Lietuvon ėmėsi darbo, o vėliau pradėjo studijuoti mediciną Kaune. Gavusi stipendiją iš Prekybos ir Pramonės Banko išvyko į Berlyną studijuoti ekonominius mokslus Fridricho Vilhelmo universitete, bet 2 metams praslinkus turėjo grįžti Lietuvon ir čia įstojo į Lietuvos Universitetą Teisių fakulteto juridinių skyrių III semestrą, o 1927 m. spalio mėn. gavo diplomą. Teisme pradėjo dirbti nuo 1925 m. kaip Kauno Apygardos Teismo viršėtinė kandidatė. 1926 m. persikėlė etatiniu kandidatu į Marijampolės Apygardos Teismą ir čia nuo 1927 m. pradėjo pavaduoti Taikos teisėjus ir Teismo Tardytojus. 1929 m. liepos mėnesio 1 d. pono Teisingumo Ministerio įsakymu buvo paskirta eiti pareigas Marijampolės II nuovados Teismo Tardytojo, o 1931 m. vasario 16 d. buvo tose pareigose patvirtinta ir paskirta Teismo Tardytoju.

P. Magdalena Brazytė atsisveikindama išreiškė padėką p. Pirmininkui ir p. Valstybės Gynėjui Zdanavičiui, kurių palankumo ir iniciatyvos dėka leista jai buvo užimti atsakomąją teismo tardytojo vietą ir tose pareigose būti patvirtina. P. Magdalena Brazytė-Garolienė š. m. rugsėjo mėn. 1 d. padavė prašymą apie išėjimą iš tarnybos, nes ištekęs už Amerikos piliečio teko jai išvykti pas vyrą Amerikon. Mes tikimės, kad moteriai – juristei darbo dirva yra plati ir p. Magdalena Brazytė-Garolienė galės ir toliau nors kitose sąlygose ir apstovose tęsti darbą ir būti naudinga visuomenei ir moteriai.

O. Alminaitė-Sličiuviene
(kalba netaisyta - aut.).

Pirmoji tikroji Mrs. Garolis

Kur ir kada Juozas Garolis susipažino su savo pirma žmona Julija – neaišku, net santuokos datos nežinome. Išliko tik jos mirties liudijimas, kuriame pažymėta, kad Antano ir Uršulės Grisčių dukra Julija (gimusi Lietuvoje), mirė Jersey City Greenville ligoninėje 1929 m. gruodžio 3 d., sulaukusi vos 37 metų amžiaus.

Asmens pareiškimas. Nario liud. Nr. 88522.

Magdalena Garolienė - Brazytė
(vardas ir pavardė) (tėv. vardas)

Gimė 1895 metais XI mėn. 16 d. Marijampolės apskr. Puskelnių k. km. Raštingas ar beraštis Mokslo cenzas Tet & Antanas

Ar buvo teisias ar baustas ir už ką nebausta

Kokį turi turtą ir kur nekuriam

Kurių svetimų kalbų moka Rusų, vokiečių ir anglų

Veršlas Teisingumo

Ar buvo kitose valstybėse Vokietijoje, Rusijoje, Prancūzijoje ir P. B.

Tarnavęs kariuom. nuo 19... m... d. iki 19... m... d. Atleis pulko 19... m... d. laipsny, atsargos nr. Kar. specialybė kategorija raidė

Ar vel. (tekėjusi) Vidaus Uzsienio pasas nr. išduotas 19... val. vald.

Siuo pareiškiu, kad noriu stoti į Lietuvos Šaulių Sąjungą ir pasižadau: a) išbūti ba stažą ne mažiau kaip tris mėnesius, b) priimtas į narius ne vėliau kaip per metus įsigyti šaulišką uniformą, c) mokėti nario mokestį, d) lankytis būrio šaulių susirinkimuose, e) mokėti nario mokestį, f) išsėjęs ar išbrauktas iš Lietuvos Šaulių Sąjungos narių pasižadau nedėvėti šauliškos uniformos, g) savateigiu laiku gražinti būrio vadovybei ginklą, nario liudijimą, šaulio ženklą ir visa kita, kas priklauso Lietuvos Šaulių Sąjungai. Jei nustatytu laiku Lietuvos Šaulių Sąjungai visą, ką reikia, nesugrąžinsiu, žadu sumokėti pražudyto daikto vertę ir rinktinės valdybos nustatytą nepadavimą pinigais iki 50 litų.

1934 m. spalio mėn. 22 d. M. Garolienė
Kaunas, Bugos g. 18.6.2 - Brazytė

Magdalenos Brazytės-Garolienės paraiška stojant į Lietuvos Šaulių Sąjungą.

„Kas Lietuvoje labiausia veria akį: pasikalbėjimas su Amerikos lietuviu milionieriu p. J. Garoliu“ – tokiu pavadinimu Kauno spaudoje pasirodė Antano Guikio straipsnis. Kadangi mūsų rankose tik iškarpa, tegalim spėlioti, kad pokalbis buvo paskelbtas 1930 arba 1931 metais (kalba netaisyta):

Neseniai iš Palangos atvyko į Kauną Amerikos lietuvis milionierius p. J. Garolis. Jūsų korespondentui pavyko su gerbiamu svečiu pasikalbėti. Į klausimą kas Lietuvoj labiausiai metasi į akis, p. J. Garolis atsakė:

1. Labai daug kariškių. New Yorke vaikščiok visą dieną, nesutiksi nei vieno uniformuoto žmogaus. O Laisvės Al. labai, labai daug.

2. Jauni vyrai ir šiaip žmonės vaikšto lazdomis ramsčiuodamiesi. Amerikoj paskui lazduotą poną sektų minia. Ten tik ubagai lazdomis ramsčiuojasi. Šiaip visi „sport“: gyvi, energingi, smarkūs. O jei kuris ir kreivesnis, tai vistiek smarkų nuduoda. Aišku, tokiems lazda ramsčiuotis nepritinka, nes tai silpnumo pažymys.

3. Daug palaidų šunų. Nežinau, gal todėl ir lazdas piliečiai nešioja, kad nuo jų apsigynus.

4. Labai pripratę žydai stovėti šaligatviuose. Ypač senam mieste stačiai sunku praeiti. New Yorke yra žydų kvartalas ir ten labai panašios krautuvės į Kauno. Tik ten jie kalbasi tarp savęs žydiškai arba angliškai. O čia žydiškai arba rusiškai, lietuviškai nekalba. Kuris nors laikraštis galėtų ankieta tuo klausimu paskelbti. Provincijoje (Marijampolėje, Rokiškyje, Vilkaviskyje) žydai rusiškai nekalba.

5. Vyrai moterims net gatvėj bučiuoja ranką. Amerikoj autobusu važiuojant, krautuves lankant, gatve vaikščiojant ranka sudulksta ir niekas nešvarumus nuo rankos nenori laižyti. Gal čia dulkių nėra, gal čia rankos švarios – aš nežinau.

6. Dešimts kartų tą pačią dieną susitikdami pažįstami gatvėj 10 kartų sveikinasi keldami kepurę, todėl vyrai nuplinka trindami skrybėlę plaukus. Dėlto ir plikių Kaune daugiau negu Amerikoj. Žiemą vėl perpučia sušilusią galvą vėjas ir vėl odos liga ir plaukai krinta. Reikėtų dėliai sveikatos kepurėlių nenuiminėti nuo galvos, o tik taip ranka pasisveikinti.

7. Labai gerai Kaune atrodo policininkai. 1924 m. man pirmą kartą į Lietuvą atvažiavus vaizdas

Juozas Garolis brolio Konstantino vestuvinė nuotrauka 1927 m. Antroje eilėje – Juozas Garolis.

buvo kitoks. Dabar policininkai ne tik gerai atrodo, bet mandagūs, ir žino savo pareigas, taisykles, įstatymus ir kt. Aš bent gavau tokio išpūdzio, kad Kauno policininkai vyrai kaip reikiant.

8. Lietuvoj labai lengva bankrutuoti. Man gatvėj rodė žydų tautybės autobusų savininkus, kurie jau 10 kartų bankrutavę ir vis dar naujus biznius, jei tai teisybė, ką apie juos kalba. Amerikoj toki biznierių sėdėtų kalėjime tol, kol negražintų skolų ir dar turėtų mokėti už kiekvieną išsėdėtą dieną po kelis dolerius už išlaikymą.

9. Labai mažai gerų katalikų. Veidmainių, fariziejų tikybos klausimuose daugiau negu Amerikoj. Net kai kurie žmonės, eina į bažnyčią tik taip sau, dėl mados, bet grįžę iš bažnyčios nusišypso iš kunigų per didelį sumaterializėjimo.

Padėkojęs p. J. Garoliui už malonų pasikalbėjimą atsisveikinau.”

Tokios tad buvo amerikono pastabos „provincialiems“ kauniečiams!

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva kritikuoja Baltarusijoje surengtą atominės elektrinės aptarimą

Vilnius (BNS) – Rugpjūčio 17 d. Baltarusijoje surengtas Astravo atominės elektrinės pristatymas pagal tarptautines normas negali būti laikomas viešaisiais svarstymais, teigia Lietuvos Užsienio reikalų ministerija. Baltarusija iki šiol neatsakė į esminius Lietuvos klausimus dėl jėgainės, nors pagal Jungtinių Tautų poveikio aplinkai vertinimo konvenciją (Espo konvenciją) turėjo tai padaryti iki viešųjų svarstymų. Lietuvai nepriimtina ir tai, kad renginys organizuojamas Baltarusijos teritorijoje, taip apribojant Lietuvos visuomenės galimybę jame dalyvauti. Minskas iki šiol tinkamai neatsakė, kodėl elektrinei pasirinkta Astravo aikštelė, esanti vos 50 kilometrų nuo Lietuvos sostinės Vilniaus. Lietuvai nepaaiškinta, kodėl Baltarusija joje neatlieka seisminių tyrimų, nors XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje toje vietoje buvo užfiksuoti stiprūs žemės drebėjimai. Lietuva taip pat teigia dar laukianti atsakymų, kaip bus vykdomi reaktoriaus aušinimo darbai. Elektrinę numa-

toma aušinti Neries vandenu, nors pati elektrinės aikštelė yra aukščiau upės ir nutolusi 10 kilometrų – tai didina tikimybę, kad aušinimo sistema gali sutrikti. Espo konvencijos įgyvendinimo komitetas Ženevoje šiemet balandį paskelbė, jog Baltarusija pažeidžia Espo konvenciją, kad Lietuvos reikalavimai yra pagrįsti ir kad Baltarusija privalo atsakyti į Lietuvos klausimus. Baltarusijos ambasada Vilniuje Lietuvos spaudoje paskelbė skelbimus, kuriais kvietė Lietuvos piliečius į diskusiją aptarti atominės elektrinės poveikio aplinkai vertinimą, žadėdama nemokamą kelionę. Į renginį aktyviai kviesta ir Lietuvos žiniasklaida. Bet iš viso vyko tik apie 100 žmonių. Baltarusija teigia, kad veikia pagal konvenciją, o ignoruodama Baltarusijos pasiūlymus Lietuvos pusė pažeidžia geros kaimynystės dvasią. Atominę elektrinę Astrave turėtų statyti Rusijos kompanija „Rosatom“. Baltarusija skelbia planuojanti, kad statybos bus baigtos 2020 m.

Minimos V. Pociūno žūties metinės

Vilnius (Tiesos.lt) – Piliečių Santalka bei M. K. Čiurlionio kultūros ir paveldo fondas rugpjūčio 23 d. S. Daukanto aikštėje Vilniuje kviečia paminėti septintąsias pulkininko Vytauto Pociūno žūties metines. 2006-ųjų rugpjūčio 23-iają Breste žuvusio Vytauto Pociūno mirties aplinkybės bei jo pomirtinio šmeižto kampanijos priežastys iki šiol lieka Lietuvos teisėtvarkos neišaiškintos. Todėl savo valstybei neabejingi piliečiai jau septintą kartą kviečiami susirinkti Vilniaus Simono Daukanto aikštėje ir priminti tautos rinktiems valdžios pareigūnams, kad iki galo ištirti pulkininko Vytauto Pociūno žūtį ir specialiųjų tarnybų organizuotą jo pomirtinio šmeižto kampaniją yra Lietuvos garbės reikalas.

Minint septintąsias Vytauto Pociūno žūties metines prie Lietuvos Respublikos Prezidentūros dainuos bardai Gediminas Storpirstis ir Vytautas V. Landsbergis.

Suvalkų lietuviai reikalauja kompensacijų iš Vokietijos

Vilnius (BNS) – Iš Lenkijai priklausiančio Suvalkų krašto Antrojo pasaulinio karo metais išstremti lietuviai ir jų palikuonius vienijanti draugija ragina, kad Vyriausybė pradėtų derybas su Vokietija dėl kompensacijų. Draugijos „Suvalkija“ pirmininkė Birutė Kižienė siūlo parlamentui priimti specialų įstatymą, kuris įpareigotų vykdomąją valdžią derėtis. „Vyriausybė būtų priversta vykdyti ir tada Vokietija kalbėtų kitaip, nes būtų Lietuvos įstatymas“, – sakė B. Kižienė. 2010 m. Seime buvo priimta rezoliucija, ja Vyriausybė raginama pradėti konsultacijas su Vokie-

tijos vyriausybe dėl kompensacijų Lietuvos piliečiams, kurie buvo priversti iškeldinti iš okupuotos Lenkijos teritorijos pagal 1941 m. sausio 10 d. SSRS ir Vokietijos susitarimą dėl gyventojų mainų. Draugija „Suvalkija“ siekia kompensacijų iš Vokietijos, kurios mokamos asmenims už priverstinį darbą karo metais. 1941 m. iš Vokietijos okupuoto Suvalkų krašto į sovietų okupuotą Lietuvą buvo perkelta apie 14.000 lietuvių ir rusų sentikių. Dėl kompensacijų į Vokietiją turi kreiptis valstybė, o ne privatūs asmenys.

Ieškoma vietos Čikagos lietuvių bažnyčios vitražams

Vilnius (Alkas.lt) – Prieš kelerius metus Čikagoje buvo uždaryta lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia, o joje buvę vitražai perduoti Lietuvai. Dabar jie restauruojami, tačiau kur atsidurs – dar neišku. Į Vilniaus arkivyskupijos restauracijos ir statybos trestą šie vitražai atkeliavo prieš penkerius metus. Vitražus gražino Lietuvai, ka-

dangi jiems apie 90 metų, kiekvienas langas turi savo rėmėją – lietuvių šeimą. Iš viso buvo dešimt langų, piešiniai ypatingi, šiuo metu neturintys vietos. Pasak Bažnytinio paveldo muziejaus direktorės dr. Sigitos Maslauskaitės, manoma, kad vitražus sukūrė tapytojas ir vitražininkas Adolfas Valska.

C. Ashton ragina bloko nares sutarti Egipto atžvilgiu

Briuselis (BNS) – Europos Sąjungos diplomatinės vadovė Catherine Ashton paprašė 28 narių bloko susitarti dėl „atitinkamų priemonių“, reaguojant į smurto pasireiškimą Egipte. „Žuvusiųjų ir sužeistųjų skaičiai sukrečia, – sakoma C. Ashton pareiškimė. – Aš paprašiau valstybių atstovus aptarti ir derinti atitinkamas priemones, kurių turėtų imtis Europos Sąjunga, atsakydama į padėtį Egipte“. Egiptui vis labiau gresia tarptautinis pasmerkimas po to, kai policijai vaikant demonstrantus iš protesto stovyklų Kaire žuvo keli šimtai žmonių. Anksčiau Prancūzijos Prezidentas Francois Hollande ir Vokietijos kanclerė Angela Merkel pareiškė, kad ES turėtų persvarstyti savo bendradarbiavimą su Egipto valdžia, kai vėl skelbiami nauji skaičiai apie žuvusius. F. Hollande ir A. Merkel paragino ES užsienio reikalų ministrus kuo

greičiau susitikti ir nutarti dėl „Europos Sąjungos ir Egipto bendradarbiavimo pagrindų ir parengti bendrą atsaką“. Kitą pagal tvarkaraštį ES užsienio reikalų ministrų susitikimą buvo numatyta surengti Lietuvos sostinėje Vilniuje rugsėjo 6–7 dienomis. ES yra pažadėjusi skirti Egiptui 2012–2013 m. beveik 5 mlrd. eurų paskolomis ir dotacijomis, o po M. Mursi nuvertimo iš Prezidento posto liepos 3 d. nurodžiusi, kad pagalbos teikimas bus nuolat peržiūrimas, atsižvelgus į aplinkybes. C. Ashton dar pareiškė, kad atsakomybė už šią Egipte pastarosiomis dienomis vykstančią tragediją tenka laikinajai vyriausybei bei šalies platesnio rato politiniams vadovams. Ji paragino visas konflikto šalis nutraukti smurtą, saugumo pajėgoms laikytis santūriai, politinėms jėgoms savo pažiūras reikšti taikiai.

JT vadovas skatina elgtis atsakingai

Ban Ki Moon ir S. Peres.

ELTA nuotr.

Jeruzalė (ELTA) – Prasidėjus naujiems taikos pokalbiams Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki Moon paragino Izraelį ir palestiniečius elgtis atsakingai. Abi pusės turi atsakyti žingsnių, kurie gali pakenkti taikos procesui, pareiškė jis. „Tikrai taikai būtini kompromisai“, – kalbėjo Ban Ki Moon susitikime su Izraelio Prezidentu Schi-

mon Peres Jeruzalėje. Anot jo, reikia iverkti didelį nepasitikėjimą, susiformavusį per 20 stagnacijos metų. Susitikime taip pat buvo kalbama apie Sirijos karą ir Iraną. Izraelio vadovas reikalavo, jog tarptautinė bendrija parengtų planą, kad Sirijoje neliktų cheminio ginklo. Izraelis ir palestiniečiai atnaujino tiesiogines taikos derybas, kurios nevyko trejus metus.

Estijoje perlaidoti vadovo tremtyje palaikai

Talinas (BNS) – Taline rugpjūčio 17 d. įvyko iškilminga Estijos prezidento pareigas tremtyje ėjusio Tonis Kint (1896–1991) ir jo žmonos Magdos Kint palaikų perlaidojimo ceremonija. T. Kint buvo ministras pirmininkas tremtyje, kuris ilgiau už visus ėjo Prezidento pareigas ir buvo likęs vienintelis neperlaidotas Estijos šalies vadovas, kurio palaidojimo vieta ži-

noma. Šalies vadovo tremtyje ir jo žmonos perlaidojimas buvo surengtas kaip vienas iš renginių, susijusių su Estijos nepriklausomybės 95-ųjų metinių šventimu. Kaip ceremonijoje pabrėžė ministras pirmininkas Andrus Ansip, uždaviniai, kuriuos turėjo spręsti T. Kint buvo visai kiti negu tie, kurie yra dabar iškilę šaliai.

Rimino susitikimas: atrasti Europą iš naujo

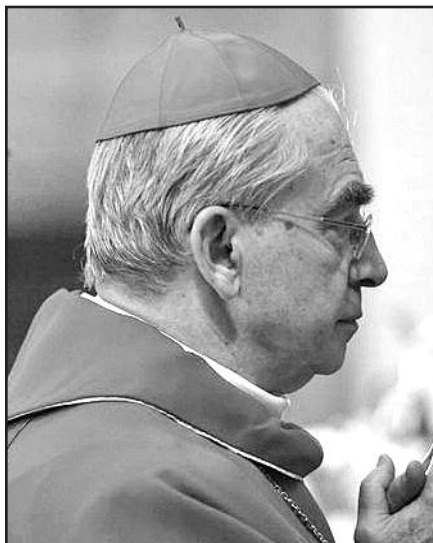
Rimini, Italija (Bernardinai.lt) – Ką daryti, kad naujai suskambėtų frazė, kurią dažnai mėgo kartoti Europos „tėvai kūrėjai“ – vokiečių Konrad Adenauer, prancūzas Robert Schuman ir italas Alcide De Gasperi: „Tai, kas mus jungia, yra stipriau nei tai, kas mus skiria“? Naujai semtis stiprybės iš bendrumo kviečia Riminio susitikimas, skatinantis puoselėti

draugystę tarp tautų. Šiemet rugpjūčio 18–24 dienomis vyksiantį renginį jau 34 kartą organizuoja katalikų bendruomenė „Bendrystė ir išlaisvinimas“. Susitikime bus svarstoma, kaip gali būti išgyvenama vienybė tarp asmenų, priklausančių skirtingoms Europos tautoms, kad joje deramą vietą užimtų asmuo ir tautos.

ŠVENTADIENIS

Kard. A. J. Bačkis:

„Ukrainos graikų katalikų Bažnyčios istorija liudija, jog krikščionių vienybė yra įmanoma“

Kard. A. J. Bačkis. J. Kalinsko nuotr.

Krikštas yra dovana, mums suteikianti amžiną gyvenimą ir padaranti mus Dievo vaikais. Visi tampame didžiosios Dievo šeimos kūnu, o tai – Kristaus Bažnyčia, pasakė kardinolas Audrys Juozas Bačkis Popiežiškosios misijos Ukrainoje išvakarėse. Kardinolas Bačkis, Vilniaus arkivyskupas emeritas, Šventojo Tėvo Pranciškaus buvo paskirtas ypatingu jo atstovu Kijevo Rusios krikšto 1025 metų jubiliejaus iškilmėse.

Manau, jog šiandien mes turėtume dvasiškai pasinerti į Dniepro upės vandenį, dėkoti Dievui už Krikšto dovaną ir atnaujinti Krikšto pažadus, sakė kardinolas Ukrainos graikų katalikų Bažnyčios informacijos departamento (UGCC) atstovui. Kardinolas paminėjo ir istorinę krikšto svarbą ukrainiečiams ir kitoms tautoms. Per Vladimiro Krikštą, Kristus įžengė į Kijevo Rusios istoriją, persmelkė jos tautų kultūrą. Krikščionybės spinduliavimas iš Kijevo apšvietė kaimynines šalis ir tautas, kuriose irgi išaugo Bažnyčios, taip pat švenčiančios šią didžiąją jubiliejinę sukaktį; jos savo dvasines šaknis atseka iki Kijevo Rusios krikšto įvykio.

Kristus pašlovino Bažnyčią Ukrainoje ne tik kankinių liudijimu, tačiau ir skaitlingais kitais ženklais. Svarbiausias jų yra buvimas vienybėje su šv. Petro įpėdiniu, kuriam Kristus pavedė savo Bažnyčią, pažymėjo kardinolas Bačkis. Jis pavadino 1596 metų Bresto unija šio buvimo vienybėje pergalinga išraiška: Kijevo Bažnyčios hierarchai Romos vyskupo asmenyje skelbė ir pripažino šv. Petro įpėdinį, matė jame savo buvimo vienybėje su vienintele Kristaus Bažnyčia garantą. Ukrainos graikų katalikų Bažnyčia, nepaisant istorijos kaprizų išliko, ir šiandien nepajudinama pasilieka vienybėje su Romos vyskupu. Jūsų Bažnyčios istorija kuo aiškiausiai liudija visam pasauliui, jog Kristaus mokinių vienybė yra įmanoma, visai tokia, kokios Kristus meldė prieš eidamas kentėti.

Vatikano radijas skelbia, kad ypatingasis popiežiaus Pranciškaus pasiuntinys į Kijevo Rusios krikšto iškilmę Ukrainos sostinėje Kijeve

kardinolas Bačkis be to prisiminė Tikėjimo metus ir jų įpareigojimą: Turime išsaugoti tikėjimo malonę tyrą ir tvirtą, stengtis geriau pažinti tikėjimo tiesas, gyventi visaverčiai pagal tikėjimą, išsiklausant ir kontemplanuojant Dievo Žodį, šlovindami Viešpatį Dieviškojoje Liturgijoje ir asmeninėje maldoje, pasinaudodami Sakramentais. Atminkime popiežiaus Pranciškaus raginimus vykdyti Kristaus mums paliktą artimo meilės įsakymą. Meilė ir tikėjimas yra pačios brangiausios dovanos, kurias būtina perduoti savo vaikams, pažymėjo kardinolas Bačkis, linkėdamas Krikšto 1025 metų švenčiantiems Ukrainos graikų apeigų katalikams viltingai žvelgti į ateitį.

Pagrindinis Kijevo Rusios Krikšto minėjimas vykos patriarchalinėje Kristaus prisikėlimo katedroje, konsekruotoje 2011 metais, tačiau pašventinimo eiga buvo užbaigta būtent 1025 metų jubiliejaus iškilmės metu. Patriarchalinė katedra yra Kijevo ir Haličo didžiojo arkivyskupo sostas. Iškilmės programoje be liturginių apeigų vyko „Besimeldžiančių motinų“ bendruomenių suvažiavimas, forumas apie krikščioniškąsias vertybes ir iššūkius joms, maldos būdėjimas visą šeštadienio naktį ir iškilmingoji Dieviškoji Liturgija sekmadienio rytą, po kurios, užbaigus patriarchalinės katedros pašventinimo eiga, buvo atnaujinti Krikšto pasižadėjimai ir pašventinimas Dniepro vanduo. Patriarchato parodų salėje veikė parodos apie kardinolą Josef Slipyj, Popiežiaus ir Ukrainos santykius.

Ukrainos graikų apeigų katalikų šeimos Kijevo Rusios Krikšto 1025 jubiliejų paminėjo iškilmingoje procesijoje į šv. Vladimiro kalną rugpjūčio 4 d. Apaštališkasis Nuncijus Ukrainoje arkivyskupas Thomas Edward Gullickson ta proga prisiminė, jog Kijevo Rusios Krikštas įvyko dar nepadalytoje Bažnyčioje. Anot nuncijaus, tada niekam nerūpėjo, ar esi katalikas, ar ne. Tada buvo svarbu būti kartu. Tad šiandien nuoširdžiai viliamės, kad vieną dieną Kijevo Rusios krikštą bus galima švesti kartu su ortodoksais, – kalbėjo Ukrainos katalikams arkivyskupas Gullickson.

Be įvairių kitų piligriminųjų kelionių iš visos Ukrainos į Kijevo pirmą kartą buvo surengta tikinčiųjų piligrimystė dviračiais, prasidėjusi rugpjūčio 10 d. vakarinės Ukrainos Zarvanytsia kaime, kuriame saugojama garsi Marijos ikona. Iškilnių proga Ukrainos Caritas Kristaus Prisikėlimo katedros aikštėje pristatys specialų labdaros projektą. Caritas savanoriai dalins tikintiesiems žvakės, kurias jubiliejaus proga padirbo neįgalūs jaunuoliai ir jaunuolės. Akcijos metu surinktomis aukomis bus finansuojami pagalbos projektai vargstančioms šeimoms, vaikams ir jaunimui.

Bernardinai.lt

DATOS ir SUKAKTYS

Ketvirtoji rugpjūčio savaitė

Baltijos kelias.

V. Kapočiaus nuotr.

Rugpjūčio 19 d.

– 1913 m. gimė **Antanas Pocius** – vargonininkas, chorvedys ir pedagogas (mirė 1983 m.).

– 1997 m. mirė **Bronius Zumeris** – žurnalistas, rašytojas, Australijos lietuvių veikėjas (gimė 1920 m.).

Rugpjūčio 20 d.

– Estijos Nepriklausomybės atkūrimo diena.

Lenta V. Bičiūnui Kaune.

– 1893 m. Klovainiuose, Šiaulių apskr., gimė **Vytautas Pranas Bičiūnas** – dailininkas, teatralas, rašytojas, dailės ir literatūros kritikas, visuomenės veikėjas. Mokėsi Šiaulių gimnazijoje, Kazanės dailės mokykloje. Su J. Tumu-Vaižgantu redagavo laikr. „Lietuvių balsas“. Dėstė dailę Kauno meno mokykloje. Nuo 1920 m. su grafikos darbais dalyvavo parodose, iliustravo knygas. Vadovavo savo įsteigtoms teatro trupėms. Parašė eilėraščių, apsakymų (rinkinys „Mano apysakos“, 1928), dramos kūrinių (pjesė „Žalgiris“, 1932), literatūros kritikos kn. „Vincio Krėvės 'Likimo kelias', monografiją „Kun. Juozas Katelė ir jo laikai“ (1934). Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys. 1920–1922 m. Steigiamojo Seimo atstovas. (Mirė Sverdlovske, Rusijoje, 1943 m.).

Rugpjūčio 21 d.

– 1900 m. mirė **Aleksandras Fromas-Gužutis** – rašytojas, vienas dramaturgijos lietuvių kalba pradininkų (gimė 1822 m.).

Rugpjūčio 22 d.

– 1886 m. gimė **Ramūnas Bytautas** – filosofas, psichologas ir publicistas (mirė 1915 m.).

– 1920 m. gimė **Ray Bradbury** – amerikiečių rašytojas fantastas (mirė 2012 m.).

Rugpjūčio 23 d.

– 1893 m. Nalenčiove, Liublino vaivadijoje (Lenkijoje), mirė **Mykolas Elvyras Andriolis** – grafikas, tapytojas, 1863 m. sukilimo dalyvis. Maskvos universitete studijavo mediciną, mokėsi dailės Maskvoje. Už dalyvavimą sukilime buvo kalintas. Pabėgęs iš ka-

M. Andriolis. Vilniaus panorama.

lėjimo gyveno Londone, Prancūzijoje, Varšuvoje. Pasiryžė kaip knygų iliustruotojas. Tarp jo iliustruotų autorių Eliza Ožeškova, Vladislovas Sirokomlė, Juozapas Ignotas Kraševskis, Julius Slovackis, dirbant Paryžiuje – dar ir James Fenimore Cooper, William Shakespeare. Jo iliustracijos A. Mickevičiaus poemoms laikomos vienomis geriausių XIX a. šių kūrinių iliustracijų. Nupiešė ciklą „1863 m. sukilimas Lietuvoje“, nutapė peizažų, portretų, religinių kompozicijų Veliuonos, Kauno arkikatedros bazilikos (14 paveikslų, dabar likę 10), Vytauto bažnyčiose. Kūriniai romantiški, išraiškingi, grakštaus piešinio. (Gimė Vilniuje 1836 m.).

– 1989 m. **Baltijos kelias** – Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai išsirikio Vilniaus–Talino kelyje (apie 600 km), susikibdami rankomis ir taip pažymėdami Ribbentrop-Molotov sutartį. Gyventojai sudarė gyvą grandinę per Baltijos valstybes, taip simboliškai atskirdami Baltijos valstybes nuo Sovietų Sąjungos, išreikšdami norą būti laisvais. Spėjama, kad iš viso kelyje stovėjo apie 2–2,5 mln. žmonių, iš jų apie 1 mln. – iš Lietuvos. Dešimtys tūkstančių, neįstengusių patekti į magistralę, susibūrė jos prieigose, sudarydami didžiausios grandinės atšakas. Tragiškus Ribbentrop-Molotov pakto įvykius atspindėjo vidinis žmonių susitelkimas ir ryžtas. Visame kelyje plevėsavu juodi gedulo kaspiniai, degė žvakutės, primindamos apie aukas ir didelių netekčių skausmą. Baltijos kelią organizavo Lietuvos pasitvarkymo sąjūdis, Estijos ir Latvijos liaudies frontai. Jis yra įtrauktas į Guinness pasaulio rekordų knygą kaip ilgiausia žmonių grandinė.

Rugpjūčio 24 d.

– 1882 m. gimė **Mykolas Biržiška** – literatūros istorikas, Nepriklausomybės akto signataras (mirė 1962 m.).

– 1889 m. gimė **Izidorius Tamošaitis** – kunigas, filosofas, visuomenininkas, spaudos darbuotojas, profesorius (mirė 1943 m.).

Rugpjūčio 25 d.

– 1873 m. mirė **Eustachijus Tiškevičius** – grafas, istorikas, kolekcininkas, Lietuvos archeologijos pradininkas ir Vilniaus senienų muziejaus steigėjas (gimė 1814 m.).

– 1942 m. mirė **Kazimieras Jokantas** – Lietuvos valstybės veikėjas, pedagogas, gydytojas (gimė 1880 m.).

Newarko scenarijus – blizgučiai Hollywoodui?

Atkelta iš 6 psl.

„Amerikos lietuvis milijonierius“ prie savo rezidencijos Verona, NJ.

Rankos gal ir švarios – o mintys?

Akivaizdu, kad Magdalena Brazytė skaitydavo tokius pasisakymus laikinosios sostinės spaudoje ir, ko gero, panoro su „ponu amerikonu“ susipažinti. Panašu, kad jai gana greitai pavyko jį apvynioti aplink savo pirštelį. Buvo 1931 m. ruduo. Juozas Garolis buvo apsistojęs Kaune, Kipro Petrusko 32-2.

Daug įdomių detalių apie Magdūtės nekantrumą išvykti į JAV randame „United States Lines“ laivakorčių generalinio atstovo Lietuvai J. W. Liūto laiške Juozui Garoliui, išsiųstame iš Kauno 1931 m. kovo 7 d. (kalba netaisyta):

*Mielasis Prieteliau –
Tvirtinu gavęs Jūsų malonų laišką iš š. m. vasario m. 21 d.*

P. Brazytė buvo pas mane jau du kartu ir antruoju kartu kaip tik ir pareiškė, kad galės vykti laivu „George Washington“ balandžio m. 21 d. iš Hamburgo. Pirmiausia p. Brazytė buvo nusistatčiusi vykti tik laivu „America“ balandžio 28 d. Ji man sakė, kad ji negalinti iš darbo pasiliuosuoti anksčiau kaip pabaigoj balandžio m. Tačiau ji darė pastangų per Teisingumo Ministeriją, pasiliuosuoti iš darbo anksčiau. Rodos, kad ir atostogų laiką jai prailgino taip, kad nereiktų rūpintis jei kiek kelionėj suvėluotų.

Jau turi reikalingus liudimus iš Teisingumo Ministerijos ir iš Vyriausio Valstybės Tardytojaus.

Gauti Amerikos vizą p. Brazytei nesusidarys jokių sunkenybių. Toliau pabrėžiu, kad p. Brazytė yra pareiškusi, jogei laivu „America“ kovo 31 d. iš vienos pusės negali išvažiuoti, o iš antros jei ir galėtų, tai nelabai pageidauja švęsti Velykas kelionėje.

Iš to kas virš pasakyta Mielasis suprasite, kad aš rūpinasi ir rūpinuosi kiek galint ir kiek reik p. Brazytei pagelbėti, o ypač mano noru buvo ją išleisti Amerikon kaip greit galint. Tačiau, kaip matote iš virš teikiamų informacijų, p. Brazytė į Ameriką išvykti greičiau negali.

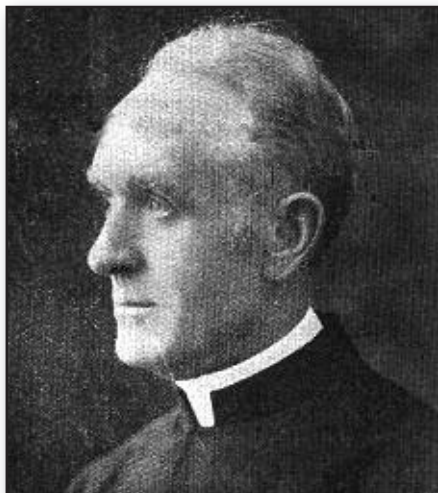
Ar tai, kad „atostogų laiką jai prailgino“ reiškia ketinimus užsibūti?

Likusioje laiško dalyje J. W. Liūtas rašo apie pakrikusią ekonomiką Europoje, ypač Vokietijoje. Iš laiško tono atrodo, kad Liūtas buvo Amerikos lietuvis, įsidarbinęs Kaune, bet pažinojęs Garolį iš anksčiau – galbūt iš Amerikos laikų. Matyt, „United States Lines“ generalinis atstovas buvo labai nuolankus savo klientui anapus Atlanto.

Kaip klostėsi tolimesnis Magdalenos ir Juozo bendras gyvenimas, sunku apibūdinti. Apart vieno kito išlikusio dokumento ar laikraščio iškarpos, viskas buvo sąmoningai sunaikinta (gal net paties Juozo Garolio?), kad ateityje tokie „popieriai“ nepakliūtų į nereikalingas rankas.

1931 m. birželio 15 d. Jersey City, N. J. jaunieji sumainė aukso žiedelius.

Pabaiga – ketvirtadienio „Draugo“ laidoje.

Buvęs Amerikos Lietuvių Tautinės bažnyčios, Tėvų jonistų kunigas Jonas Liūtas tapo „United States Lines“ laivakorčių generaliniu atstovu Lietuvai. Dirbdamas Kaune Jonas Liūtas (Luth) rūpinosi Magdalenos Garolienės kelione į JAV 1931 m. pavasarį.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

**DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA**
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDymo SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

REAL ESTATE

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti.
Apmokėjimas per banką. Sandorį
galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. **+370-616-93194**,
Rolandas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

„DRAUGO“ PRENUMERATOS VAJUS

Naujiems prenumeratoriams taikoma 20 proc. nuolaida –
metinė laikraščio prenumerata kainuoja tik 120 dol.

Užsakykite „Draugą“ sau ir tiems, kurie jo dar neskaito.
Nudžiuginkite jaunas šeimas, gimines, pažįstamus švenčių,
gimtadienių ar kitomis progomis, padovanodami jiems laikraštį.

Čekius rašykite „Draugas“ ir siųskite adresu:
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629.

„Draugą“ užsisakyti saugiai ir greitai galite ir internete –
www.draugas.org („PayPal“ dešinėje pusėje „Sumokėti“)

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

**ATLANTIC
Express Corp.**

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

Lietuviai, lenkai ir amerikiečiai kartu minėjo rašytojo Č. Milošo mirties metines

Atkelta iš 1 psl.

Šventų Mišių metu, kurios čia buvo aukojamos lietuvių ir lenkų kalbomis melstasi už Č. Milošą, skambėjo lietuviškos giesmės, visus sveikines vietos kunigas kalbėjo ir lietuviškai, ir lenkiškai. Po Mišių žodžio paprašė žinomas Lenkijos publicistas, eseistas, „Paribio“ fondo, kuris įkurtas Č. Milošo kūrybai įamžinti vadovas Krzysztof Czyzewski.

„Tai nuostabu, kad šioje mažoje bažnytelėje kartu galime melstis ir lenkų, ir lietuvių kalbomis. Tas dvasinis bendrumas mums yra labai svarbus, ir jo negali sugadinti jokie futbolo sirgaliai ar klubai. Visų lietuvių noriu labai atsiprašyti už tą žeidžiantį plakatą“, – sakė jis.

K. Czyzewski turėjo galvoje futbolo rungtynių metu Lenkijos Poznanės mieste, kai žaidė vietos „Lech“ ir Vilniaus „Žalgirio“ komandos vietos sirgalių iškeltą plakatą „Lietuvos chame, klaupkis prieš lenkų poną“. Dėl šio futbolo chuliganų išpuolio lietuviai jau susilaukė daug atsiprašymų, o futbolo sirgalių laukia bausmė.

Kalbėtojas džiaugėsi, kad atstatytame Krasnagrūdės dvare nuolat vyksta įvairūs renginiai, čia lankosi daug svečių iš įvairių pasaulio šalių, buriasi jaunimas įvairioms stovykloms, veikia amatų centras.

Č. Milošas gimė 1911 m. birželio 30 d. Šetenuose, rytiniame Nevėžio krante, Surviliškio valsčiuje, Kėdainių apskrityje, savo senelių iš motinos Veronikos pusės Kunatų dvare. Vaikystę ir jaunystę būsimasis kūrėjas praleido Lietuvoje – mokėsi Vilniuje Žygimanto Augusto gimnazijoje, 1934 metais Vilniaus Stepono Batoro universitete baigė teisės fakultetą.

1937 m. Č. Milošas persikėlė į Varšuvą, ten gyveno ir per Antrąjį pasaulinį karą. Po karo jis dirbo diplomatinį darbą kaip kultūros atašė Lenkijos atstovybėse New York ir Washington. 1951 metais jis buvo paskirtas į Prancūziją, nutraukė ryšius su tuometės komunistinės Lenkijos vyriausybe ir pasiprašė politinio prieglobsčio.

1960 metais Č. Milošas persikėlė į Jungtines Amerikos Valstijas, dėstė slavų literatūrą California universitete Berkeley, taip pat Harvard, netrukus tapo California universiteto slavų kalbos ir literatūros profesoriumi. Rašė prozą, kūrė poeziją, kuri Lenkijoje buvo platinama pogrindyje. 1970 metais jis gavo JAV pilietybę, ir toliau dirbo universitete iki pat 1998 metų. Mokėjo lenkų, lietuvių, rusų, anglų ir prancūzų kalbas.

Krasnagrūdės dvaras ir šalia esantis didžiulis parkas žinomas jau nuo XVII amžiaus. Dvaras buvo gerokai apleistas ir griuvo, kai 2002 metais jį perėmė „Paribio“ fondas. Buvo parengtas dvaro atgavimo projektas, čia įamžinant Č. Milošą nutarta įkurti Tarptautinį dialogo centrą. Buvo pradėti dvaro restauracijos darbai, atidengti ir sutvarkyti didžiuliai ofisiniai rūšiai, statyboms panaudoti ir gerai išsilaukę rąstai iš XVIII amžiaus. Dvaras iškilmingai atidarytas 2011 metų birželio 30-ąją, kai buvo minimos Č. Milošo 100-osios gimimo metinės.

Išpūdinga ir dvaro biblioteka, įrengta buvusios dvaro virtuvės vietoje. Pusę visos bibliotekos sudaro lietuvių poeto ir eseisto Tomo Venclovos šiam centrui dovanotos knygos. T. Venclovą su Č. Milošu siejo ilgametė šilta draugystė. Šioje bibliotekoje daug žodynų, enciklopedijų, yra ir Bostono lietuvių enciklopedija, taip pat nemažai literatūros apie lietuvių išsivijimą.

Poeto minėjimas iš Žagarių persikėlė į šį dvarą, kur atstatytame jo rūsyje įrengta jauki salė. Joje apie Č. Milošą ir jo kūrybą pasakojo K. Czyzewski, netikėtus radinius netoli Gdanskio miesto esančiame Drevnicos kaime, kur po karo gyveno Milošų šeima pristatė Gdanskio universiteto profesorė Malgorzata Czerwinska.

1945 metų rudenį, bėgdama iš Vilniaus nuo stalinistinių persekiojimų Milošų šeima atsikraustė Drevnicoje. Pats Č. Milošas tuomet jau gyveno Krokovoje. Name, į kurią atsikraustė šeima jau gyveno serganti vokiečių, kurią ėmėsi slaugyti Č. Milošo motina Veronika. Pasirodė, kad moteris sirgo šiltine, tad šia liga užsikrėtė ir netrukus mirė ir Milošo motina.

Renginio dalyviai (iš kairės) – Krzysztof Czyzewski, Barbara Torunczyk, Marci Shore ir Timothy Snyder.

Šiame name apsilankiusi profesorė netikėtai aptiko didelę dėžę įvairių dokumentų ir knygų. Tarp jų buvo nemažai leidinių lietuvių kalba – ir praktiniai patarimai apie augalų auginimą, ir lietuvių bei vokiečių kalba išleistas Vilniaus miesto planas, ir kiti. Pats vertingiausias radinys – medaliai, išleisti minint Vilniaus universiteto 250 metų sukaktį (Vilniaus universitetas įkurtas 1579 metais). Visus šiuos radinius profesorė M. Czerminska parodė susirinkusiems skaidrėse.

Apie Č. Milošo kūrybą renginyje kalbėjo ir garsi Lenkijos disidentė, publicistė Barbara Torunczyk. Įdomiais pastebėjimais pasidalino Yale universiteto dėstytoja Marci Shore, kuri prisiminė savo pirmąjį susitikimą su Č. Milošu 1999 metais Krokovoje, kai jį tada aplankė kaip jo kūrybą nagrinėjusi doktorantė.

„Į Rytų Europą pirmą kartą atvažiavau prieš 20 metų, ir šiam atvykimui daug įtakos turėjo būtent Č. Milošas ir jo kūryba. Aš pažinau Europą būtent per Č. Milošą, jis mane parengė šiam atvykimui“, – susijaudinusi lenkiškai kalbėjo viešnia iš Amerikos.

Susirinkusieji labiausiai laukė Yale universiteto profesorius, istoriko ir rašytojo, garsios knygos „Kruvinos žemės“ („Bloodlands“) autoriaus Timothy Snyder pasisakymo. Profesorius šią savo knygą prieš dvejus metus pristatė ir Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje, taip pat ir Vilniuje, kur už Lietuvai ir visam Rytų Europos regionui reikšmingos istorinės atminties apie totalitarinių režimų nusikaltimus gynimą jam padėjo tuometis Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

Knygoje T. Snyder analizuoja masines žmonių žudynes teritorijoje tarp Berlyno ir Maskvos. Šią teritoriją knygos autorius pavadino „Bloodlands“, joje nuo 1933 iki 1945 metų žuvo 14 milijonų žmonių. Knygoje yra minima ir Lietuva, čia vykdytas žydų holokaustas.

Susitikime Krasnagrūdoje taisyklinga lenkų kalba profesorius T. Snyder sakė, kad jau penkiolika metų lenkiškai skaito Č. Milošo kūrybą, o pirmą kartą jo knygą skaitė angliškai 1993 metais traukiniu važiuodamas iš Varšuvos į Prahą.

„Milošas buvo labai inteligentiškas, labai gilus žmogus. Jis taip pat ir stebėtojas, kurį laikau ir istoriku, savo kolega. Knygoje „Bloodlands“ aš panaudojau tris citatas iš Milošo kūrybos, kuri yra visapusiška ir sunkiai aprėpiama“, – sakė Snyder.

Jis taip pat kalbėjo ir apie tai, jog California buvo Milošui svetimas kraštas, ir rašytoja jis mato ir įsivaizduoja tik Lenkijoje. T. Snyder kalbėjo ir

Lietuviški radiniai Drevnicoje.

apie rašytojo lietuviškumą, jo knygą „Isos slėnis“ pavadinęs lietuviška knyga.

„Milošo lietuviškumas nėra politinis, jis, mano nuomone, nėra ir labai nostalgiskas. Man atrodo, kad tos nostalgijos daug nebuvo nei Lietuvai, nei California – tiesiog rašytojui tai buvo būdas judėti ir gyventi vienoje ar kitoje pasaulio vietoje“, – teigė profesorius.

Po renginio kelios dešimtys jo dalyvių dar ne skubėjo skirstytis, grožėjosi žvaigždėtu Krasnagrūdės dangumi, o ausyse dar skambėjo jausmingai garsios lenkų aktorės Irenos Jun skaitytos Č. Milošo kūrybos eilės.

SOCIALINIAI PATARIMAI

KUR KREIPTIS DĖL MEDICAID?

Medicaid sveikatos draudimo programa yra skirta mažas pajamas turintiems, vyresnio amžiaus žmonėms, taip pat – negaliesiems ar kitiems asmenims, turintiems teisę į valstybės teikiamas lengvatas. Kadangi Medicaid yra administruojama ir federalinės, ir vietinės (valstijų) valdžios, reikalavimai jai gauti šiek tiek skiriasi įvairiose valstijose.

Taigi, Jums reikės pateikti prašymą vietinėje valstijos įstaigoje, vadinamoje Center for Medicare and Medicaid Services (CMS). Daugeliu atvejų, informacijos apie Medicaid galima gauti ir nemokamais numeriais, kuriuos galite rasti telefonų knygoje ar gauti paskambinus pagrindiniu Medicare programos telefonu 1-800-633-4227. Taip pat galite kreiptis ir į valstijos Social Security Administracijos biurus. Regioninis CMS centras, aptarnaujantis IL, MI, WI, IN, MN bei OH valstijų gyventojus yra Čikagoje: CMS – Region 5
233 North Michigan Avenue, Suite 600
Chicago, IL 60601
Tel. (312)-886-6432
(galima kreiptis darbo dienomis, nuo 8 val. ryto iki 4:30 val. po pietų)

Priklausomai nuo valstijos, gali būti leidžiama pateikti prašymą ne tik asmeniškai, bet taip pat ir telefonu ar internetu. Kai kada teisė priimti prašymus dėl Medicaid suteikiama tam tikroms valstijos socialinėms įstaigoms. Asmenys, gaunantys Supplemental Security Income (SSI) lengvatas, daugelyje valstijų automatiškai gali gauti ir Medicaid. Jei kreipiatės dėl SSI lengvatų ir norėtumėte taip pat naudotis Medicaid, turėtumėte kreiptis į Social Security Administraciją.

Pateikiant prašymą beveik visuomet Jums reikės šių dokumentų:

- Asmens tapatybės liudijimo (paso, vairuotojo teisių ir pan.)
- Gyvenamosios vietos įrodymo (nuosavybės ar nuomos dokumentus, blogiausiu atveju – keletą sąskaitų už komunalines paslaugas Jūsų vardu)
- Pajamų įrodymo (pažymų ar mo-

kėjimo kvitų iš darbovietės, Social Security Administracijos ir pan.)

- Turimų išteklių liudijimas (namo nuosavybės, automobilio registracijos, taip pat – banko ataskaitas dėl visų turimų sąskaitų)
- Medicininės sąskaitas

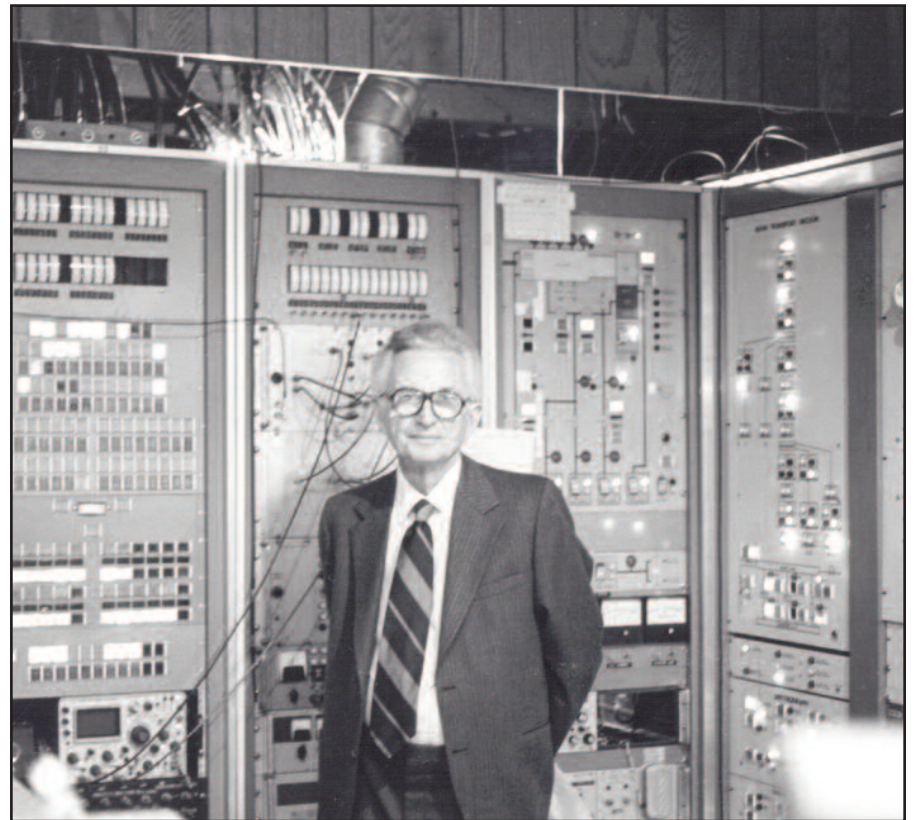
Medicaid programa naudojami įvairios žmonių grupės, o išteklių bei pajamų reikalavimai skiriasi atskirose valstijose. Norint gauti šias lengvatas, visuomet atsižvelgiama ir į tokius veiksnius, kaip amžius, nėštumas, negalia, taip pat – imigracinis statusas JAV (Medicaid negali gauti nelegalūs imigrantai bei legalūs imigrantai, išgyvenę šalyje mažiau nei penkerius metus). Medicaid palieka valstijoms teisę administruoti Medicaid programą vadovaujantis ne tik išteklių, bet ir sveikatos būklės bei sutrikimų pagrindu (medically needy population) ir rekomenduoja, reikalui esant, suteikti lengvatas ligoniams, sergantiems tam tikromis ligomis (krūtų ar gimdos kaklelio vėžiu, tuberkulioze ar kraujo ląstelių anemija).

Paprastai asmenys, kurie garantuoti gali gauti Medicaid (pagal federalinės valdžios reikalavimus, keliamus valstijoms) yra:

- Šeimos, atinkančios valstijoje egzistuojančios pagalbos programos Aid to Families with Dependent Children (arba AFDC) reikalavimus
- Nėščos moterys bei vaikai iki 6 metų amžiaus, jei šeimos metinės pajamos neviršija 133 procentų nuo nustatytos skurdo ribos
- Vaikai nuo 6 iki 19 metų, jei šeimos metinės pajamos nesiekia nustatytos skurdo ribos
- Vaikų iki 18 metų (arba iki 19 metų, jei jie vis dar lanko mokyklą) globėjai (legal guardians)
- SSI lengvatų gavėjai
- Asmenys bei poros, gyvenančios medicinos įstaigoje ir gaunantys mėnesinių pajamų iki 300 procentų nuo nustatytos skurdo ribos (pagal federalinius įstatymus)

Pagal CMS bei žiniasklaidos informaciją parengė **Vaida Maleckaitė**.

Mirė atominę bombą sukurti padėjęs lietuvių emigrantų sūnus

Fizikos profesorius Rubby Sherr.

Princeton universiteto nuotr.

Liepos 8 dieną, būdamas 99 metų amžiaus, mirė Princeton universiteto fizikos profesorius Rubby Sherr, kuris padėjo sukurti atominę bombą ir dalyvavo pirmajame bandyme. Nedaugelis žino, kad profesorius turėjo lietuviško kraujo – jo tėvai buvo emigrantai iš Lietuvos. R. Sherr mirė Haverford, PA, kur nuo 1998 m. gyveno vyresnio amžiaus žmonių globos namuose „Quadrangle”.

Atominė bomba buvo išbandyta 1945 m. liepos 16 d. netoli Alamogordo, New Mexico valstijoje. Pirmą atominę bombą JAV numetė per karą 1945 m. rugpjūčio 6 d. virš Hirošimos (Japonija).

Profesoriaus žento Robert Hess teigimu, R. Sherr prisidėjo prie prietaiso bombos centre, sukurtas taip, kad per plutoną sparčiai sklindanti branduolinė reakcija, išradimo. Prietaisą, vadinamą Fuchs ir Sherr polonio berilio neutronų iniciatoriumi, jis sukūrė kartu su kolega Klaus Fuchs, kurį 1950 m. Britanijoje nuteisė už šnipinėjimą.

Sprogimą iš bunkerio stebėjęs R. Sherr vėliau teigė Princeton leidiniui: „Pagalvojau, jog tai didžiausias visų laikų mokslinis eksperimentas. Iš tiesų jis buvo didžiausias. Tada atlėgo siaubas, kad šis daiktas iš tiesų suveikė, palengvėjo, jog neužsidegė atmosfera, nes kai kurie bijojo, kad taip gali atsitikti.”

R. Sherr gimė New Jersey valstijoje. 1934 m. New York universitete jis įgijo fizikos bakalauro diplomą. Kaip pasakojo jo duktė Frances Hess, į universitetą jį nuvedė jo motina, emigrantė iš Lietuvos. 1938 m. Princetono universitete jis tapo daktaru.

1942 m. jis pradėjo dirbti Harvard radiacinėje laboratorijoje, kūrė orlaivių radarus. Jo dukters Frances teigimu, jis pasakojo apie prietaiso bandymus mažame orlaivyje, skrendant virš greitkelio šiaurės rytų Amerikoje. „Jis tiek išsigando skrydžio, kad praėjo 10 metų, kol vėl ryžosi skristi”, – pasakojo duktė.

1946 m. jis tapo Princeton universiteto fizikos docentu, o 1955 m. – profesoriumi.

Nuo 1955 iki 1971 m. R. Sherr buvo pagrindinis Atominės energetikos komisijos, rėmusios eksperimentinius ir teorinius branduolinės fizikos tyrimus, tyrėjas ir, anot žento, „buvo atsakingas už 18 megaelektronvoltų ciklotrono darbą”.

Delfi.lt

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo” laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo” laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Apsilankykite „Draugo” internetinėje svetainėje

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** trečiadienį, rugpjūčio 21 d. 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas filmas „Giedraičiai“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“.

■ **Rugpjūčio 24 d., šeštadienį, 12 val. p. p.** JAV LB Waukegan-Lake County apylinkė visus maloniai kviečia į Vasaros palydų šventę, Van Patten Woods, Shelter D., prie Route 173 kelio, į rytus nuo Route 41 kelio, Wadsworth, Illinois. Tel. pasiteirauti: 847-405-0794.

■ **Beverly Shores Lietuvių klubas** rengia tradicinę Vasaros gegužinę „Lituanica“ parke. Šeštadienį, rugpjūčio 24 d., 2 val. p. p. kviečiame visus, vasarai besibaigiant, susiburti, pabendrauti, pasidžiaugti atnaujintu S. Dariaus ir S. Girėno paminklu, skaniai pavalgyti, išbandyti laimę loterijoje. Tuo pačiu apsilankykite Depot muziejuje (prie Beverly Shores geležinkelio stoties), kur tebevyksta paroda, skirta S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 80-mečiui paminėti, susipažinti su „Lituanica“ parko įkūrimo istorija. Laukiame jūsų atvykstant į Vasaros gegužinę „Lituanica“ parke!

■ **Rugpjūčio 25 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centras rengia tradicinę Vasaros gegužinę. Proga susitikti su bičiuliais, skaniai pavalgyti, smagiai pašokti ir išbandyti laimę loterijoje.

■ **Rugsėjo 8 d. sekmadienį, 12:30 p. p.** Pasaulio lietuvių centro (Lemont) didžiojoje salėje Lietuvos Dukters ruošia metinius iškilmingus „Rudens pietus“. Meninę programą atliks jaunosios mūsų atžalos, veiks loterija, bus gardaus vyno. Iškilmingų pietų metu bus pagerbta PLC Moterų komiteto pirmininkė Alė Karaliūnienė. Kviečiami visi savo dalyvavimu paremti šios taurios Draugijos darbus. Vietas būtina užsisakyti iš anksto tel. 630-272-9131 (Gražina Kazėnienė) arba tel. 708-499-4845 (Aldona Rukuižienė).

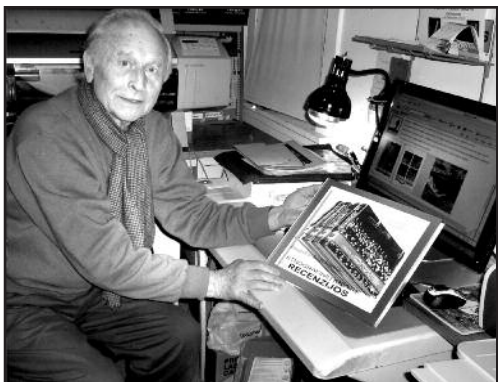
■ **Rugsėjo 14 d., šeštadienį, Čiurlionio galerijoje** Jaunimo centre 7:30 val. v. – moksleivių sukurtų pašto ženklų, dalyvavusių konkurse Dariaus ir Girėno skrydžio 80-mečiui paminėti ir Čikagos liuanistinės mokyklos mokinių darbų parodos atidarymas.

■ **Rugsėjo 15 d. 11 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio Lietuvių Katalikų misija** kviečia visas nepelno siekiančias organizacijas, kurioms rūpi savanoriškas darbas ir tarnystė, dalyvauti mūsų Bendruomenės Mišiose ir tarnysčių mugėje, kuri vyks PLC kiemelyje (14911 127th Street, Lemont, IL). Tai puiki proga pristatyti savo organizacijos veiklą (rodyti nuotraukas, plakatus, dalinti lankstinukus, teikti informaciją ir t. t.) bei pabendrauti su žmonėmis. Misija parūpins stalus. Taip pat prašome atsinešti savo mėgstamą desertą, vaisių ar užkandį, o misija pasirūpins kitomis vaisėmis. Stalai bus paruošti sekmadienį ryte, tad atvykite jau 9 v. r., kad iki 10:30 v. r. pasiruošimo darbai būtų baigti. Stalai bus pažymėti organizacijų ir tarnysčių vardais. Būtina užsiregistruoti iš anksto el. paštu: matulaitismission@gmail.com arba matulaitismission@sbcglobal.net.

■ **Rugsėjo 22 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejuje (PLC) dr. Sigitos Lipovienės knygos „Aukštuolių ažuolai“, kurioje rašoma apie partizanų Katliorių šeimą, pristatymas.

■ **Rugsėjo 22 d., sekmadienį, Jaunimo centro moterų klubas** pradeda naują sezoną ir po šv. Mišių visus kviečia į Jaunimo centro kavinę pasivašinti mieliniais blynais. Savo apsilankymu paremsite lietuvišką kampelį – Jaunimo centrą.

■ **Rugsėjo 29 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejuje PLC, Lemont – M. J. Šileikio ir Teofilio Petraičio parodos-konkurso „Toli nuo tėvynės“ atidarymas. Darbus pateikti galima iki rugsėjo 22 d. Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

Algimanto Kezio paroda „Ankstesnių laikų puslapius bevartant“, kuri vyksta Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, pratęsiama ilgesniam laikui. Lankymo valandos – šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos šventė ir Šiluvos Atlaidai

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija (6812 S. Washtenaw Ave. Chicago, IL) kviečia visus dalyvauti kasmetiniuose **Šiluvos Atlaiduose, kurie prasidės rugsėjo 8 dieną (sekmadienį) ir baigsis rugsėjo 15 d.** Atlaidus ves Vyskupų konferencijos vicepirmininkas vyskupas Rimantas Norvila iš Lietuvos. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r.

Šiais metais parapija švenčia 86-uosius metus. Metinis parapijos pokylis įvyks sekmadienį, Šiluvos Atlaidų uždarymo dieną, rugsėjo 15 d., 1 val. p. p. Jūsų laukia muzikinė programa, sveikinimai, šventiniai pietūs ir loterija. Surinktos lėšos bus skirtos parapijos gerinimo fondui.

Norintys dalyvauti pokilyje, prašomi iš anksto užsisakyti vietas ar stalus (10 žmonių prie stalo). Skambinti į parapijos raštinę **Audrai tel. 773-776-4600.**

Pokylio bilietai: 50 dol. suaugusiems ir 15 dol. vaikams iki (12 metų).

Jono Kuprio nuotr.

S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 80-mečiui skirta paroda nuo šiol mėnesį laiko, iki rugsėjo 18 d., veiks Čikagos O'Hare tarptautiniame oro uoste. Trumpos atidarymo iškilmės įvyko rugpjūčio 19 d., pirmadienį. Jose dalyvavo oro uosto atstovas, LR generalinis konsulas Čikagoje Marius Gudynas, LR Seimo narys Arvydas Anušauskas, LR garbės konsulai Stanley Balzekas, Jr. ir dr. Jonas Prunskis, buvęs garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza ir kiti Amerikos lietuvių bendruomenės nariai.

Tarptautinis O'Hare oro uostas yra vienas iš judriausių pasaulio oro uostų, kasmet aptarnaujantis apie 67 milijonų keleivių. Džiaugiamės turėdami galimybę pristatyti parodą apie didvyrius gausiems oro uosto lankytojams.

Valstybinis studijų fondas nuo pirmadienio skelbia konkursą, kuriame gali dalyvauti ir gauti valstybės paramą studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai.

Jie gali pretenduoti į dviejų rūšių paramą: stipendiją ir socialinę išmoką. Parama skiriama du kartus per metus pavasario ir rudens semestre, pranešė Švietimo ir mokslo ministerija.

Išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, studijuojantys Lietuvos aukštosiose mokyklose ir norintys gauti valstybės paramą šiam rudens semestru, iki rugsėjo 30 dienos turi užsiregistruoti Valstybinio studijų fondo interneto tinklalapyje, užpildyti ten esančią paraišką ir ją pateikti elektroniniu būdu.

Tie, kurie paramos kreipiasi pirmą kartą, iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti užsienio lietuvių ar išeivio statusą patvirtinančius dokumentus arba jų patvirtintas kopijas.

Apie priimtą sprendimą, ar parama skiriama, Valstybinis studijų fondas aukštąsias mokyklas informuos per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

BNS

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Spalio 27 d., sekmadienį, 1 val. p. p.
kviečiame į popietę su

DRAUGU

Willowbrook pokylių salėje.

Lietuvišką dainų programą atliks Povilas Strolia (pitaras gitara). Bilieto kaina – 60 dol., studentams – 40 dol. Pokylio bilietus prašome užsisakyti DRAUGO administracijos tel.: 773-585-9500.

Lauksime mūsų skaitytojų, jų draugų ir šeimoms narių, taip pat kviečiame lietuviškų organizacijų atstovus gausiai dalyvauti. Bus malonu pamatyti gerai pažįstamus ir visiškai naujus veidus!